

*В. Г. Шепілова, канд. екон. наук, доц.,
Донецький державний університет управління*

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО СТРАХУВАННЯ

В умовах ринкової економіки державна політика у сфері пенсійного забезпечення направлена на створення ефективного механізму реалізації пенсійної реформи, яка спрямована на підтримку верств населення похилого віку. Недержавне пенсійне забезпечення існує паралельно з солідарною системою і базується на умовах добровільної участі фізичних і юридичних осіб у накопичуванні страхових внесків і формування страхових пенсійних виплат. Зростання фінансового навантаження на працююче населення є причиною підвищеної уваги суспільства до розвитку системи недержавних пенсійних фондів, діяльність яких регулюється як законодавством, так і державними регуляторами (Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг, Антимонопольний комітет, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку). Одним із механізмів вирішення проблем пенсійного забезпечення населення є побудова оптимальних умов для розвитку накопичувального пенсійного страхування.

Досвід багатьох країн показує, що вирішенню соціальних проблем пенсійного страхування допомагає надання страхових послуг щодо довгострокового накопичувального страхування. Сфера страхових послуг у цьому напрямі має достатній потенціал, тому розгляд перспектив розвитку страхового ринку та його ролі в реалізації пенсійної програми країни є актуальним і потребує ретельного аналізу. Накопичувальному страхуванню життя і пенсій в умовах пенсійних перетворень надається важлива роль в умовах нестабільної економіки та дефіциту коштів Пенсійного фонду. Цей сектор страхового ринку має значні перспективи і потенціал у своєму розвитку, який стримується недостатньою довірою до конкретних страхових компаній, які спеціалізуються на такому виді страхування. Крім того, інвестиційний потенціал довгострокового страхування життя дозволяє підтримувати в національній економіці здатність до стійкого економічного зростання незалежно від циклічних коливань. Тому в розвинених країнах від рівня розвитку страхування, особливо накопичувального страхування життя, багато в чому залежить стан кредитно-грошової системи, а також рівень інвестиційної активності. Практика розвитку європейських страхових ринків накопичувального страхування показала, що воно виступає не тільки економічним стабілізатором ринкової економіки, але й соціальним гарантом для фізичної особи, корпорації та держави. Накопичувальна система загальнообов'язкового державного страхування повинна базуватися на принципах накопичення коштів застрахованих осіб, які інвестуватимуться за спеціальними правилами для отримання інвестиційного доходу на користь страхувальників. Передбачається, що ці кошти використовуватимуться для

здійснення страхувальникам пенсійних виплат, а також успадковуватимуться. Участь страхових компаній, як суб'єктів обов'язкової і добровільної накопичувальної пенсійної системи, значно підвищить рівень довіри потенційних суб'єктів до компаній, які надаватимуть послуги зі страхування, пов'язаного з довгостроковим періодом розвитку цього сектору економіки. Крім того, впровадження обов'язкової накопичувальної системи пенсійного страхування з участю страхових компаній створить рівні конкурентні умови для них, тому що і державні соціальні фонди, і страхові компанії функціонують для надання послуг із соціального страхування. Розвиток страхування життя та додаткових пенсій дозволить вирішити значні проблеми в соціальній політиці держави, насамперед у системі соціального захисту населення та його пенсійного забезпечення, а розвиток корпоративного страхування має сприяти відновленню довіри до довгострокових накопичувальних інструментів.

Шепілова, В.Г. Проблеми і перспективи розвитку недержавного пенсійного страхування [Текст] / В.Г. Шепілова // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез доповідей XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції (24-25 жовтня 2013 р.). - Суми: УАБС НБУ, 2013. - С. 72-73.